

ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการศึกษาหลังสถานการณ์
โควิด 19 ของโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3
Administrative Skills for Administrators: Affecting Educational Management
After the COVID-19 of Primary Schools in Chiang Rai Educational Service
Area 3

ชานนท์ จันทะคาด¹ อินทร์ จันท์เจริญ² วีรพันธ์ ศรีฤทธิ์³
Chanon Chanthakhat, In Chanjarean, Weeraphan Siririth

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหาร 2) การบริหารจัดการศึกษาหลังสถานการณ์โควิด 19 และ 3) ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการศึกษาหลังสถานการณ์โควิด 19 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร รองผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 330 คน เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และการบริหารจัดการศึกษาหลังสถานการณ์โควิด 19 มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 มีค่า S.D เท่ากับ 0.374) 2) การบริหารจัดการศึกษาหลังสถานการณ์โควิด 19 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 มีค่า S.D เท่ากับ 0.378) และ 3) ทักษะการบริหารของผู้บริหารด้านมนุษยสัมพันธ์ (X_5) ด้านการสื่อสาร (X_1) ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล (X_4) และด้านการบริหารจัดการองค์การ (X_2) ส่งผลต่อการบริหารจัดการศึกษาหลังสถานการณ์โควิด 19 โดยภาพรวม (\hat{Y}_{tot}) ในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณในการทำนายเท่ากับ 0.948 มีประสิทธิภาพการทำนาย ร้อยละ 89.9 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย 0.121 ซึ่งเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอย ได้ดังนี้

$$\hat{Y}_{tot} = 0.136 + 0.358 X_5 + 0.312 X_1 + 0.151 X_4 + 0.139 X_2$$

คำสำคัญ (Keywords) : ทักษะการบริหาร; การบริหารจัดการศึกษา; หลังสถานการณ์โควิด 19

Abstract

This research aimed to study: 1) administrative skills for administrators, 2) educational management after the COVID-19 situation, and 3) administrative skills for administrators

Received: 2024-10-28 Revised: 2024-11-17 Accepted: 2024-11-19

¹ สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย Master of Educational Administration, Graduate School, Chiangrai College. E-mail jun2@gmail.com

² อาจารย์ประจำ วิทยาลัยเชียงราย Lecturer of Chiangrai College. E-mail: inchenjarean@gmail.com

³ อาจารย์ประจำ วิทยาลัยเชียงราย Lecturer of Chiangrai College. Corresponding author. E-mail: dr.w.siririth@gmail.com

affecting educational management after COVID-19. The sample group consisted of 330 administrators, deputy administrators, and teachers at the primary schools in Chiang Rai Educational Service Area 3. The research tool was a questionnaire about the administrative skills of the school administrators and educational management after the COVID-19 situation. The reliability of the entire questionnaire was 0.89. Statistical instruments used in data analysis included percentages, average values, standard deviation, and multiple regression analysis.

The research results found that 1) the administrative skills of the school administrators was overall at the highest level (with an average of 4.72 and an S.D. of 0.374). 2) Educational management after the COVID-19 situation was overall at the highest level (with an average of 4.67 and an S.D. of 0.378), and 3) the administrative skills of executives in human relations (X_5), communication (X_1), technology, and digital use (X_4), and organizational management (X_2) affected the educational management after the COVID-19 situation. Overall (\hat{Y}_{tot}) in the positive direction, its statistical significance was at 0.05 level, and it had a multiple correlation coefficient in the prediction of 0.948. The effectiveness of the prediction was 89.9 %, and the standard deviation of the prediction was 0.121. An equation regression analysis was written in the following.

$$\hat{Y}_{tot} = 0.136 + 0.358 X_5 + 0.312 X_1 + 0.151 X_4 + 0.139 X_2$$

Keywords: administrative skills; educational management; after the COVID-19

บทนำ (Introduction)

การศึกษาเป็นกลไกหลักในการพัฒนาพลเมืองของประเทศให้มีคุณภาพ สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การศึกษาจึงเป็นตัวชี้วัดสำคัญในการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์สามารถปรับตัวให้อยู่รอดในสังคมและเศรษฐกิจ การพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ COVID-19 (อนงค์ ปาสาณะตั้ง, 2565: 15) เพื่อให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทของสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องมี “ผู้นำ” ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารเป็นอย่างดีและจำเป็นต้องใช้ภาวะผู้นำที่มีลักษณะที่สอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อโน้มน้าวให้ครูและบุคลากรหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมมือกันทำงานให้ประสบความสำเร็จโดยรวมขององค์กร การสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในองค์กรจึงเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องใช้ทั้งเทคนิคในการบริหารจัดการ ความเป็นผู้นำการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่อนาคตรวมถึงบรรลุเป้าหมายที่สูงขึ้นขององค์กร (มณฑาทิพย์ นามนุ, 2561: 93) ได้อย่างมีประสิทธิภาพก็จะช่วยกระตุ้นให้บุคลากรในสถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบและเกิดประโยชน์สูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีการวางแผนการดำเนินการอย่างรอบคอบ โดยใช้ทักษะความรู้ความสามารถในการบริหารสถานศึกษาในยุคความปกติใหม่ (New normal) ตามเป้าหมายที่องค์กรได้กำหนดไว้เพื่อสร้างความไว้วางใจแก่นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนถึงคุณภาพการศึกษา

สำหรับการบริหารสถานศึกษาในสังกัด สพป. เชียงราย เขต 3 หลังสถานการณ์ระบาดไวรัส COVID-19 พบว่า สถานศึกษาหลักแห่งยังขาดแคลนครูและมีครูสอนไม่ตรงวิชาเอก หลักสูตรยังไม่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ผู้เรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นักเรียนส่วนใหญ่เป็นผู้ด้อยโอกาส งบประมาณไม่เพียงพอ และขาดการเสริมแรงจูงใจทางบวกให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน โดยปัญหาเหล่านี้ทำให้เห็นได้ว่าโรงเรียนในสังกัดมีการดำเนินการที่ขาดประสิทธิภาพซึ่งเป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไข ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้สอนในสถานศึกษาแห่งหนึ่ง จึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการศึกษาหลังสถานการณ์โควิด 19 ของโรงเรียนระดับประถมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3” โดยมุ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลจากการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคโรคอุบัติใหม่ ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารจัดการศึกษาหลังสถานการณ์โควิด 19 ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหาร หลังสถานการณ์โควิด 19 ของโรงเรียน สพป. เชียงราย เขต 3
2. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการศึกษาหลังสถานการณ์โควิด 19 ของโรงเรียน สพป. เชียงราย เขต 3
3. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการศึกษาหลังสถานการณ์โควิด 19 ของโรงเรียน สพป. เชียงราย เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีขอบเขตในการดำเนินการศึกษาดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการศึกษาหลังสถานการณ์โควิด 19 ของโรงเรียนระดับประถมศึกษา สพป. เชียงราย เขต 3 มุ่งเน้นศึกษาเนื้อหาครอบคลุมแนวคิดทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาของ มณฑาทิพย์ นามนุ (2561: 63-67) ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการสื่อสาร ด้านการบริหารจัดการองค์การ ด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล และด้านมนุษยสัมพันธ์ และแนวคิดการบริหารจัดการศึกษาหลังสถานการณ์โควิด 19 ของ ญัฐพัชร์ บุญเกต (2565: 41-42) ประกอบด้วย ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรใหม่ตามลำดับความสำคัญใหม่ ด้านการพัฒนาครู และด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน

1.2 ขอบเขตด้านประชากรและ กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหาร รองผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียน สพป. เชียงราย เขต 3 จำนวน 1,918 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร รองผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียน สพป. เชียงราย เขต 3 จำนวน 330 คน ใช้วิธีกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ (Krejcie and Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จากนั้นทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนขนาดของโรงเรียน

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยใช้พื้นที่ในการวิจัย คือ โรงเรียนระดับประถมศึกษา สพป. เชียงราย เขต 3

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ. 2566 ถึง เดือนมกราคม พ.ศ. 2567

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ดังนี้ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามส่วนบุคคล เป็นแบบให้เลือกตอบปลายปิด (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบมาตรวัดของ Likert และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาหลังสถานการณ์โควิด 19 มีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบมาตรวัดของ Likert

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ทำการติดต่อไปยังสำนัก สพป. เชียงราย เขต 3 และแนะนำข้อมูลตัวผู้วิจัยและขอความอนุเคราะห์ในการช่วยประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา

3.2 ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์อย่างเป็นทางการจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังสำนักงานเขต เพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ประสานงานให้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์เพื่อความรวดเร็วในการเก็บรวบรวมข้อมูลและใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณ 1-2 เดือน

3.3 การสรุปผลการตอบแบบสอบถามออนไลน์จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 330 ชุด (ร้อยละ 100) และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 วิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการศึกษาหลังสถานการณ์โควิด 19 โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 วิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับการบริหารจัดการศึกษาหลังสถานการณ์โควิด 19 ใช้การวิเคราะห์สถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย (Research Results)

จากผลการวิจัย สรุปผลการศึกษา ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 230 คน (ร้อยละ 69.7) อายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 138 คน (ร้อยละ 41.8) ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 229 คน (ร้อยละ 69.4) เป็นครูผู้สอน

จำนวน 303 คน (ร้อยละ 91.8) และมีประสบการณ์ทำงานอยู่ระหว่าง 11-20 ปีขึ้นไป จำนวน 211 คน (ร้อยละ 63.9)

2. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.72$, $SD.=0.374$) ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ลำดับ	แปลผล
ด้านการสื่อสาร	4.74	.401	2	มากที่สุด
ด้านการบริหารจัดการองค์การ	4.69	.483	4	มากที่สุด
ด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์	4.71	.408	3	มากที่สุด
ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	4.68	.374	5	มากที่สุด
ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.75	.412	1	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.72	.374		มากที่สุด

3. การบริหารจัดการศึกษาหลังสถานการณ์โควิด 19 พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.67$, $SD.=0.378$) ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารจัดการศึกษาหลังสถานการณ์โควิด 19

การบริหารจัดการศึกษาหลังสถานการณ์โควิด 19	\bar{X}	S.D.	ลำดับ	แปลผล
ด้านการบริหารหลักสูตร	4.55	.411	6	มากที่สุด
ด้านการประเมินผลในการศึกษาแบบวิถีใหม่	4.67	.430	5	มากที่สุด
ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.71	.415	3	มากที่สุด
ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรใหม่ตามลำดับความสำคัญใหม่	4.68	.486	4	มากที่สุด
ด้านการพัฒนาครู	4.72	.412	1	มากที่สุด
ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครอง นักเรียน	4.72	.350	2	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.67	.378		มากที่สุด

4. ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการศึกษาหลังสถานการณ์โควิด 19 ของโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารด้านมนุษยสัมพันธ์ (X_5) ด้านการสื่อสาร (X_1) ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล (X_4) และด้านการบริหารจัดการองค์การ (X_2) ส่งผลต่อการบริหารจัดการศึกษาหลังสถานการณ์โควิด 19 โดยภาพรวม (\bar{Y}_{tot}) ในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณในการทำนายเท่ากับ 0.948 มีประสิทธิภาพการทำนาย ร้อยละ 89.9 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย 0.121 ตามตารางที่ 3

ตัวแปร	b	SE _b	β	t	p-value
ด้านมนุษยสัมพันธ์ (X_5)	0.358	0.027	0.390	13.075	.000
ด้านการสื่อสาร (X_1)	0.312	0.036	0.331	8.629	.000
ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล (X_4)	0.151	0.027	0.150	5.679	.000

ตัวแปร	b	SE _b	β	t	p-value
ด้านการบริหารจัดการองค์การ (X ₂)	0.139	0.026	0.178	5.346	.000
ค่าคงที่ 0.136 ; Std.E = ±0.121 ; R = 0.948 ; R ² = 0.899 ; F = 742.539 ; P-value < 0.05					

ซึ่งสามารถเขียนเป็น สมการวิเคราะห์การถดถอย ได้ดังนี้

$$\hat{Y}_{tot} = 0.136 + 0.358 X_5 + 0.312 X_1 + 0.151 X_4 + 0.139 X_2$$

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านมนุษยสัมพันธ์มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องจากว่า โรงเรียนระดับประถมศึกษา สพป. เชียงราย เขต 3 มีผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความพร้อมในการบริหารจัดการสถานศึกษา และ สพป. เชียงราย เขต 3 มีการดำเนินการสนับสนุนการจัดการศึกษาตามนโยบายเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาตนเอง และสามารถนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินในสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์จึงมีความจำเป็นเพื่อช่วยให้ผู้บริหารสามารถทำงานร่วมกับครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นทักษะที่เปิดโอกาสรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและเปิดโอกาสให้ครูได้ใช้ความสามารถได้อย่างเต็มศักยภาพจึงส่งผลให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารในด้านนี้อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มณฑาทิพย์ นามนุ (2561: 93) ที่พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัด สพป. ปทุมธานีเขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การบริหารจัดการศึกษาหลังสถานการณ์โควิด 19 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการพัฒนาครูมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องจากว่า การบริหารจัดการศึกษาหลังสถานการณ์โควิด 19 ถือว่าเป็นเรื่องใหม่ซึ่งมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่ผ่านมา ทำให้ครูผู้สอนที่อายุมาก มีการสอนในรูปแบบเดิมตามความถนัด และใช้เทคโนโลยียังไม่คล่องต้องมีการปรับตัวอย่างมาก ทั้งด้านความรู้และทักษะเพื่อนำมาจัดการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งมีการลองผิดลองถูกและต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ดังนั้น ครูจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญในการขับเคลื่อนรูปแบบการสอนใหม่ ๆ เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วัสสิกา รุมาคม และฐิชากาญจน์ พัชรจิราพันธ์ (2565: 16) ที่พบว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19 ควรส่งเสริมให้ครูเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ มีความรู้และทักษะการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคิด วิเคราะห์และสร้างสรรค์นวัตกรรมได้และควรพัฒนาครูให้มีทักษะภาษาอังกฤษและการใช้เทคโนโลยี

3. ทักษะการบริหารของผู้บริหารส่งผลต่อการบริหารจัดการศึกษาหลังสถานการณ์โควิด 19 พบว่า โดยภาพรวมเป็นไปในทิศทางบวก โดยทักษะการบริหารของผู้บริหารด้านมนุษยสัมพันธ์ส่งผลมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องจากว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโดยส่วนใหญ่มีความเป็นกันเองและสามารถทำงานร่วมกับบุคลากรได้เป็นอย่างดี ทำให้บุคลากรในสถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีความสุขและกล้าที่จะขอคำปรึกษาในการทำงาน เมื่อบุคลากรสามารถขอคำปรึกษาจากผู้บริหารได้ก็ส่งผลต่อการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นซึ่งเป็นการส่งผลที่เป็นไปในทิศทางบวกต่อกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มลฤดี สวนดี (2565: 83-84) ที่พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนัก สพป. จันทบุรี เขต 1 และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มธุภาณี อิมบุตร และเกรียงศักดิ์ ศรีสมบัติ (2565:

86) ที่พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สพป. ร้อยเอ็ด เขต 2

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

จากการศึกษา ผู้วิจัยได้องค์ความรู้ ดังนี้

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการสื่อสาร ด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ด้านการบริหารจัดการองค์การ และด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล

2. การบริหารจัดการศึกษาหลังสถานการณ์โควิด 19 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาครู ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครอง นักเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรใหม่ตามลำดับความสำคัญใหม่ ด้านการประเมินผลในการศึกษาแบบวิถีใหม่ และด้านการบริหารหลักสูตร

3. ทักษะการบริหารของผู้บริหารด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการสื่อสาร ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล และด้านการบริหารจัดการองค์การส่งผลต่อการบริหารจัดการศึกษาหลังสถานการณ์โควิด 19 ในทิศทางบวก

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษาค้นพบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารควรเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลเข้ามาใช้ในระบบการศึกษามากขึ้น ผ่านการทดลองใช้ ร่วมกับครูที่มีประสบการณ์ด้านการใช้เทคโนโลยีให้สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

1.2 จากการศึกษาค้นพบว่าการบริหารจัดการศึกษาหลังสถานการณ์โควิด 19 ด้านการบริหารหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ควรมีการประชุมเพื่อปรับปรุงหลักสูตรและมีประเมินหลักสูตรที่สร้างขึ้นก่อนทดลองใช้งานหลักสูตรกับนักเรียนให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการจัดประชุม อบรม เทคนิคในการบริหารสถานศึกษา สำหรับผู้บริหารเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ที่หลากหลายในการพัฒนาทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ให้สามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาต่อยอดในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคของการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา

2.2 ควรศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบัน

2.3 ควรศึกษารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนต้นแบบในระดับประถมศึกษา

เอกสารอ้างอิง (References)

- ณัฐพัชร์ บุญเกตุ. (2565). การบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- มธุภาณี อิมบุตร และเกรียงศักดิ์ ศรีสมบัติ. (2565 กรกฎาคม-ธันวาคม 30). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ. 11(2): 86-99.
- มลฤดี สวนดี. (2565). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วัสสิกา รุมาคม และฐิชากาญจน์ พัทธจิราพันธ์. (2565 มิถุนายน 30). การบริหารสถานศึกษาในยุคความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19. วารสารมหาจุฬานาครทรรค์. 9(6): 16-30.
- อนงค์ ปาसानะตัง. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคโรคอุบัติใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. วารสารการบริหารการศึกษา มมร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด. 2(3): 13-23.
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W.(1970). *Educational and psychological measurement*. New York: Minnesota University.